

Rezultatele implementării POR 2014-2020 la nivelul Regiunii Centru

Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020, adoptat de Comisia Europeană (CE) pe data de 23 iunie 2015, a fost unul dintre programele prin care România a putut accesa, în perioada 2014-2020, fonduri europene structurale și de investiții provenite din Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR).

Acest program a avut ca obiectiv general *creșterea competitivității economice și îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale și regionale prin sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri, a condițiilor infrastructurale și a serviciilor, care să asigure o dezvoltare sustenabilă a regiunilor, capabile să gestioneze în mod eficient resursele, să valorifice potențialul lor de inovare și de asimilare a progresului tehnologic.*

Organismele de gestionare ale Programului, conform art. 4, lit. d) și l) din HG 398/2015 pentru stabilirea cadrului instituțional de coordonare și gestionare a fondurilor europene structurale și de investiții și pentru asigurarea continuității cadrului instituțional de coordonare și gestionare a instrumentelor structurale 2007-2013 sunt:

- Autoritate de Management – Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, funcție preluată de la Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației;
- Organisme Intermediare – Agențiile pentru Dezvoltare Regională.

Programul Operațional Regional 2014-2020, de la adoptarea sa în iunie 2015 a suferit o serie de modificări. Prima dintre modificări a fost adoptată în martie 2016, când a fost alocată suma de 100 milioane euro din program (Axa Prioritară 2) pentru „Inițiativa pentru IMM-uri” și elaborarea Programului Operațional Inițiativa pentru IMM-uri și reconfigurată Axa Prioritară 2, ținând seama de noua alocare. De asemenea, tot atunci a fost modificat și modul de abordare și implementare al Axei Prioritare 1 privind promovarea transferului tehnologic. În cursul anului 2017, Programul a mai suferit o serie de modificări, ultima și cea mai importantă fiind cea de la finalul anului 2017, modificare prin intermediul căreia, pe lângă realizarea de realocări între diferitele Axe și Priorități de Investiții ale Programului, s-a inclus în cadrul POR 2014-2020, o nouă axă prioritară – Axa Prioritară 13 – Sprijinirea regenerării orașelor mici și mijlocii. De asemenea, în cursul anului 2017 POR 2014-2020 a primit o alocare de 160 milioane euro de la Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020.

Pentru reducerea riscului dezangajării fondurilor alocate POR, în cadrul ședinței CM POR din data de 24 mai 2018, s-a propus o modificare a programului, prin crearea a 2 Axe Prioritare noi: Axa Prioritară 14 „Crearea infrastructurii spitalelor regionale de urgență” și Axa Prioritară 15 „Inițiativa pentru IMM-uri”. De asemenea, prin decizia CM POR nr. 97/ 26.06.2018, adoptată prin procedură scrisă, s-a aprobat o nouă modificare a programului, care a fost aprobată apoi de Comisia Europeană.

În data de 17.10.2019 a fost inițiată procedura scrisă în cadrul CDR Centru, pentru adoptarea hotărârii cu privire la transferarea fondurilor disponibile în Regiunea Centru pe anumite Priorități de Investiții, după cum urmează:

- aprobarea redeschiderii unui nou apel de proiecte în cadrul Priorității de investiții 3.1, Operațiunea A – Eficiența energetică în clădiri rezidențiale în suma de 11 milioane euro,
- aprobarea transferării sumei de 9,54 milioane de euro din alocarea Regiunii Centru pentru Prioritatea de Investiții 3.1, Operațiunea A – Eficiența energetică în clădiri rezidențiale către Prioritatea de Investiții 2.1 A - Sprijinirea microîntreprinderilor a POR 2014-2020,
- aprobarea transferării sumei disponibile din alocarea Regiunii Centru pentru Prioritatea de Investiții 5.2 – Regenerarea mediului urban a POR 2014-2020 către Prioritatea de Investiții 13.1 – Sprijinirea orașelor mici și mijlocii a POR 2014-2020, în vederea contractării proiectelor din lista de rezervă.

În contextul în care și în celelalte regiuni de dezvoltare s-au formulat propuneri de realocări, prin Decizia CM POR nr. 117/18.12.2019 s-a aprobat textul revizuit al POR 2014-2020, iar prin Decizia CM POR nr. 118/ 18.12.2019 s-a aprobat modificarea alocărilor financiare orientative, la nivel regional aferente Programului Operațional Regional 2014-2020.

Programul a avut în final o **alocare totală estimată de 8,38 miliarde de euro**, din care **6,86 miliarde de euro a reprezentat sprijinul UE, prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR)**. Alocarea aferentă Regiunii Centru din cadrul POR 2014-2020 a fost de **647,27 mil. Euro** din FEDR, la care s-a adăugat cofinanțarea națională, rezultând un buget total de **766,77 mil. Euro**.

În cadrul POR 2014-2020 au fost lansate 70 de apeluri regionale (15 apeluri cu 2 sesiuni, 4 apeluri cu 3 sesiuni, 1 apel pentru scrisori de intenție, 1 apel pentru documente strategice, 9 apeluri proiecte nefinalizate).

Toate apelurile au fost închise.

Stadiul implementării POR 2014-2020 în Regiunea Centru

Situația proiectelor în cadrul POR 2014-2020 până la data de 01.12.2024 a fost următoarea:

🇷🇺 2.333 proiecte depuse, cu o valoare totală solicitată de 2.825,62 mil. euro, din care:

1191 proiecte contractate, cu o valoare a sumei solicitate de 1.433,53 milioane euro reprezentând un grad de contractare de 186%.

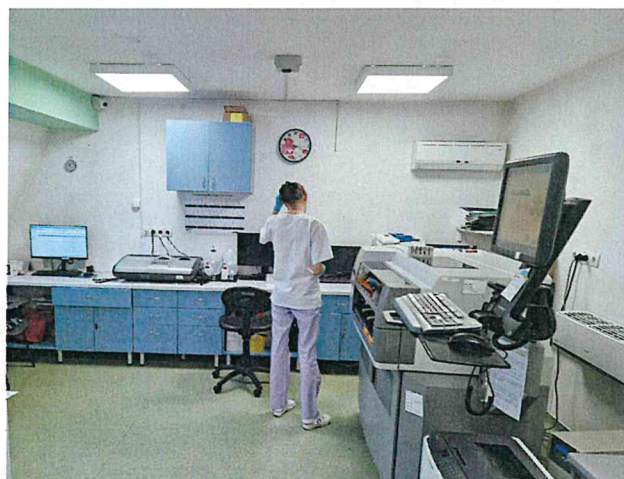

- ✚ 2 contracte pe 1.1 A – Sprijinirea entităților de inovare și transfer tehnologic (ITT);
- ✚ 5 contracte pe 1.1 C - IMM sau IMM în parteneriat cu ITT pentru investiții de transfer tehnologic;
- ✚ 1 contract pe 1.2 - Creșterea inovării în companii prin sprijinirea abordărilor multisectoriale rezultate în urma implementării "Inițiativei Regiuni mai puțin dezvoltate" în România – Proof of concept;
- ✚ 557 contracte pe PI 2.1 A – Microîntreprinderi
- ✚ 13 contracte pe 2.1 B – Incubatoare de afaceri;
- ✚ 146 contracte pe PI 2.2 – IMM-uri;
- ✚ 27 contracte pe PI 3.1A – Eficiența energetică a clădirilor rezidențiale;
- ✚ 59 contracte pe PI 3.1B - Eficiența energetică a clădirilor publice;
- ✚ 1 contract pe PI 3.1A – Panouri fotovoltaice;
- ✚ 11 contracte pe 3.1C – Iluminat public;
- ✚ 10 contracte pe PI 3.2 – Mobilitate urbană;
- ✚ 24 contracte pe PI 4.1 – Mobilitate urbană;
- ✚ 6 contracte pe PI 4.2 – Revitalizarea orașelor;
- ✚ 8 contracte pe PI 4.3 – Social;

- ✚ 11 contracte pe PI 4.4 - Învățământ obligatoriu;
- ✚ 6 contracte pe PI 4.5 - Învățământ profesional și tehnic;
- ✚ 32 contracte pe PI 5.1 – Patrimoniu cultural;
- ✚ 8 contracte pe PI 5.2 – Regenerare urbană;
- ✚ 17 contracte pe PI 6.1 – Infrastructură rutieră;

- ✚ 7 contracte pe PI 7.1 – Infrastructura de turism;
- ✚ 22 contracte pe PI 8.1/8.1.A – Ambulatorii;
- ✚ 7 contracte pe 8.1B – Centre comunitare integrate
- ✚ 10 contracte pe PI 8.1/8.2.B – UPU;
- ✚ 7 contracte pe 8.1B – Centre Comunitare integrate
- ✚ 13 contracte pe PI 8.1/ 8.3A – Infrastructură socială – persoane vârstnice;
- ✚ 9 contract pe PI 8.1/ 8.3C - Infrastructură socială, grup țintă copii
- ✚ 28 contracte pe 9.1 - Dezvoltare Locala sub responsabilitate Comunității (DLRC)
- ✚ 2 contract pe 9.1 – Întreprinderi de inserție socială.
- ✚ 31 contracte pe PI 10.1 A– Învățământ preșcolar;
- ✚ 61 contracte pe PI 10.1 B– Învățământ obligatoriu;
- ✚ 11 contracte pe PI 10.1/10.2 – Învățământ profesional și tehnic
- ✚ 5 contracte pe PI 10.1/10.3 – Învățământul superior;
- ✚ 37 contracte pe PI 13.1 – Orașe mici și mijlocii.

Pe lângă acestea, alte 3 contracte au fost evaluate de către AM POR, ADR Centru fiind implicată în implementarea, respectiv monitorizarea acestor contracte:

- ✚ un contract la nivel regional, aferent Axei Prioritare 8, Obiectiv Specific 8.2 – Ambulanțe. Beneficiarul acestui contract este Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (IGSU), valoarea totală a contractului fiind de 87.229.964,45 lei, iar valoarea nerambursabilă de 61.060.975,10 lei.
- ✚ două contracte sunt semnate în cadrul Axei Prioritare 10 - Îmbunătățirea infrastructurii educaționale, apelul dedicat Ministerului Educației Naționale, în parteneriat cu administrațiile publice locale. Valoarea totală a contractelor este de 158.913.150,97, iar valoarea solicitată este de 113.407.661,01.

De asemenea, un alt contract gestionat la nivel național a fost aferent Axei Prioritare 11 – Extinderea geografică a sistemului de înregistrare a proprietăților în cadastru și cartea funciară, Prioritatea de Investiții 11.1 – Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă. Alocarea totală a Contractului de Finanțare a fost de 1.439.393.180 lei, finanțare nerambursabilă fiind în sumă maximă de 1.223.484.203,02 lei.

În Monitorul Oficial, Partea I nr. 442 din 22 mai 2023 a fost publicată Ordonanța de urgență nr. 36/2023 privind stabilirea cadrului general pentru închiderea programelor operaționale finanțate în perioada de programare 2014-2020.

Acest act normativ reglementează:

- cadrul general privind măsurile, activitățile, condițiile și termenele generale care trebuie respectate de către toate structurile implicate în închiderea programelor operaționale, finanțate în perioada de programare 2014-2020 din Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European, Fondul de Coeziune și Fondul Euro-pean pentru Pescuit și Afaceri Maritime, Fondul de ajutor european pentru cele mai defavorizate persoane, asigurând abordarea unitară a procesului de închidere a programelor operaționale;
- modalitățile prin care proiectele/ operațiunile nefinalizate în acest exercițiu financiar pot fi continuate din fondurile alocate pentru perioada de programare 2021-2027.

Se stabilesc, de asemenea, obligațiile și atribuțiile autorităților de management pentru programele 2021-2027 în vederea preluării la finanțare a etapei a II-a a proiectelor care fac obiectul etapizării în condițiile prevăzute la art. 118 sau 118a din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, ordonanța de urgență asigură continuitatea și predictibilitatea implementării proiectelor cu finanțare europeană în următoarea perioadă de programare 2021-2027.

În procesul de închidere a Programului Operațional Regional, în acest act normativ, sunt prezentate 3 tipuri de proiecte/operațiuni și anume:

- Proiecte/operațiuni etapizate
- Proiecte/operațiuni nefuncționale
- Proiecte/operațiuni nefinalizate

Totodată având în vedere prevederile art. 6, art. 11 și art. 17 din OUG nr. 36/2023 AMPOR a elaborat metodologiile de analiză a proiectelor aflate în implementare în cadrul POR 2014-2020, în vederea elaborării listei proiectelor etapizate, a listei proiectelor nefuncționale, a listei proiectelor nefinalizate. Aceasta metodologie a fost aprobată prin Decizia CM POR nr. 155 din 31 iulie 2023.

Având în vedere cele prezentate mai sus, referitor la procesul de închidere a POR 2014-2020, ADR Centru a întreprins o serie de acțiuni după cum urmează:

- În luna iunie prin adresa ADR Centru nr. 19091 / 06.06.2023 s-a solicitat tuturor beneficiarilor transmiterea unei situații a proiectelor aflate în implementare în cadrul POR 2014-2020, care nu se vor finaliza până la 31.12.2023, cu încadrarea acestora în categoriile de proiecte/operațiuni prevăzute de OUG 36/2023. Ulterior centralizării răspunsurilor primite a fost întocmită o listă preliminară a proiectelor nefinalizate/nefuncționale/etapizate.
- Prin adresa ADR Centru nr. 27332 / 12.08.2023 beneficiarii POR 2014-2020 au fost informați cu privire la aprobarea prin Decizia CM POR nr. 155 din 31 iulie 2023 a Metodologiei de analiză a proiectelor aflate în implementare în cadrul POR 2014-2020, în vederea elaborării listei proiectelor etapizate, a listei proiectelor nefuncționale, a listei proiectelor nefinalizate
- În perioada 21.08.2023 – 06.09.2023 au avut loc întâlniri cu beneficiarii POR 2014-2020 care au solicitat etapizarea unor proiecte aflate în implementare. În cadrul acestor întâlniri au fost discutate aspecte procedurale ale procesului de etapizare a proiectelor.
- Prin adresa ADR Centru nr. 30032/05.09.2023 beneficiarii au fost informați că pe site-ul www.regio-adrcentru.ro, în perioada 05.09 – 11.09.2023, a fost publicată pentru consultare și observații lista preliminară cu proiectele nefinalizate/ nefuncționale/ etapizate elaborată la nivelul ADR Centru ca urmare a solicitărilor transmise de beneficiari.

- În data de 31.10.2023 AM POR a emis Instrucțiunea nr.207 care prevede acțiunile AM/OI de pregătire în vederea închiderii POR 2014-2020.
- În data de 08.12.2023 AM POR a transmis adresa nr. 212950/08.12.2023 prin care s-a aprobat lista proiectelor etapizate din cadrul POR 2014-2020 – prima etapă.
- În luna August 2024, AM POR a emis Instrucțiunea 215 pentru elaborarea listei suplimentare a proiectelor etapizate în conformitate cu Legea 128/2024 – a doua etapă.

- Prin adresa ADR Centru nr. 34338/ 16.09.2024, Autoritatea de management pentru Programul Regiunea Centru 2021-2027, a acceptat *Lista proiectelor etapizate POR 2014-2020 etapa II*, preluate din cadrul POR 2014-2020.

Astfel urmare a desfășurării procesului de închidere la data de 31.12.2023 a POR 2014-2020 situația în momentul de față se prezintă astfel:

Din cele **1.191 contracte semnate** cu o valoare solicitată de 1,43 miliarde euro :

La data de **31.12.2023** situația a fost următoarea:

- 687 contracte finalizate cu o valoare solicitată de 396 mil euro
- 418 contracte în implementare – valoare solicitată 978 mil euro
- 80 proiecte etapizate – valoare solicitată 437 mil euro
  - 71 PRC – valoare solicitată 419 mil euro și 162 mil euro necesar finanțare PR 2021 -2027
  - 2 POIDS – valoare solicitată 2 mil euro și necesar finanțare - 0,814 mil euro POIDS 2021-2027
  - 7 POS - valoare solicitată 16 mil euro și necesar finanțare - 8,43 mil euro POS 2021-2027
- 130 proiecte nefinalizate – cu o valoare solicitat de 214 mil euro și necesar finanțare– 100 mil euro
- 33 nefuncționale- valoare solicitată 72 mil euro și necesar finanțare - 47 mil euro
- 175 proiecte în curs de finalizare, urmează a se efectua vizita finală cu o valoare solicitată de 255 mil euro
- 86 contracte reziliate cu o valoare solicitată de 56 mil euro.

Conform legii 237/2024 în luna octombrie 2024 au fost etapizate pe liste suplimentare un număr de 14 proiecte cu o valoare solicitată de 28,52 mil euro.

La data prezentei:

- **914 contracte sunt finalizate** cu o valoare solicitată de 3.934.790.049 lei (849,84 mil euro)
- **167 de contracte în implementare** cu o valoare solicitată de 2.272.681 lei (490,86 mil euro)
  - ✓ **84 proiecte etapizate** – cu o valoare solicitată 1.834.544. 810 lei (370,69 mil euro)
  - ✓ **51 proiecte nefinalizate** – cu o valoare solicitată de 432.918.592 lei (87,47 mil euro)
  - ✓ **24 nefuncționale** – valoare solicitată 151.401.592 lei (32,70 mil euro)
- **110 contracte reziliate** cu o valoare solicitată de 413.481.235 lei (89,30 mil euro).

Pentru proiectele nefinalizate și nefuncționale s-au utilizat prefinanțările acordate la 31.12.2023 și s-au angajat credite de trezorerie pentru finalizare.

- Au fost procesate:

2391 acte adiționale la contractele de finanțare

8.380 cereri de rambursare/plată/prefinanțare;

10.934 Dosare de achiziții;

- Au fost efectuate **5068 vizite în teren**

Valoarea solicitată la decontare (FEDR +BS) în cadrul POR 2014-2020 a fost de **1.065 mil euro** (903 mil Euro FEDR + 162 mil euro BS) ceea ce reprezintă **139% din alocarea regională**.

Valoarea totală plătită beneficiarilor de proiecte POR 2014-2020 din Regiunea Centru este de **1.032,56 milioane euro** (875,61 milioane Euro FEDR + 156,95 milioane euro BS), ceea ce reprezintă un grad de absorbție de **135% din alocarea regională**.

SIMION CREȚU,
DIRECTOR GENERAL
ADR CENTRU

